

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทนายความ คือ ผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในคดี โดยทนายความจะทำหน้าที่ต่าง ๆ แทนตัวความทั้งสิ้น เนื่องจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีความในศาลไม่ว่าจะเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีแพ่งหรือคดีอาญา เป็นเรื่องที่มีความสลับซับซ้อน และต้องอาศัยความรู้ และจัดเจนทางตัวบทกฎหมายและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง เป็นจำนวนมาก ตัวความจึงไม่อาจดำเนินกระบวนการพิจารณาได้ด้วยตนเอง จึงได้มอบหมายภาระกิจและความไว้วางใจให้แก่ทนายความ เป็นผู้ดำเนินคดีแทน

การดำเนินการต่าง ๆ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลของทนายความย่อม เป็นการผูกพันตัวความโดยถือเสมือนหนึ่งว่าตัวความได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาด้วยตนเอง ทนายความจึงเป็นผู้รับผิดชอบต่อเกียรติยศ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน ลิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ของตัวความ

ในกระบวนการยุติธรรมของรัฐนอกจากจะมีตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์แล้ว ทนายความแม้จะไม่ใช่เป็นข้าราชการหรือเจ้าพนักงานของรัฐ ทนายความก็มีบทบาทสำคัญยิ่งในกระบวนการยุติธรรม จนถือได้ว่าทนายความเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรม การอำนวยความสะดวกของบ้านเมืองจะดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยไม่ได้หากปราศจากการปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องของทนายความ ฉะนั้นโดยหน้าที่ของทนายความที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมแล้ว เราถือว่าทนายความนั้น เป็นเจ้าหน้าที่ของศาล (Court Officer)¹

¹ ลิทธิโชค ศรีเจริญ. "หลักวิชาชีพนักกฎหมาย : ทนายความ". รวมคำบรรยายหลักวิชาชีพนักกฎหมาย. พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม แสวง บุญเฉลิมวิภาส บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535 หน้า 87.

ด้วยความสำคัญของภารกิจที่ทนายความได้รับมอบหมายจากตัวความ และบทบาทของทนายความที่ต้องพิทักษ์รับผิดชอบต่อเกียรติยศ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพของตัวความการประกอบวิชาชีพของทนายความจึงต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐอย่างเข้มงวดและลักษณะของการประกอบวิชาชีพของทนายความ เป็นการประกอบวิชาชีพทางกฎหมายแขนงหนึ่ง เพราะอาชีพทนายความมีลักษณะสำคัญอยู่ 4 ประการ² คือ 1. มีองค์การควบคุมการประกอบอาชีพ 2. มีการศึกษาอบรมเป็นพิเศษ 3. มีเจตนาารมณ์รับใช้ประชาชน และ 4. เป็นเจ้าหน้าที่ของศาล องค์การที่ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพทนายความในปัจจุบัน คือ สภาทนายความ ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ. 2528 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ส่งเสริมการศึกษาและการประกอบวิชาชีพทนายความ ควบคุมมรรยาท ทนายความและมีวัตถุประสงค์อื่นๆ อีกหลายประการ และนอกจากนี้ยังมีอำนาจรับจดทะเบียนและออกใบอนุญาตให้ เป็นทนายความ

เดิมก่อนที่จะมี พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ. 2528 บุคคลที่สำเร็จ อนุปริญญ่าและปริญญ่าตรีทางกฎหมายมีสิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นทนายความได้ โดยบุคคลที่สำเร็จอนุปริญญ่าทางกฎหมายมีสิทธิจดทะเบียนเป็นทนายความชั้นสอง ส่วนบุคคลที่สำเร็จปริญญ่าตรีทางกฎหมายมีสิทธิยื่นขอจดทะเบียนเป็นทนายความชั้น หนึ่งได้

การที่อนุญาตให้บุคคลที่สำเร็จเพียงอนุปริญญ่าและปริญญ่าตรีทางกฎหมาย ขอจดทะเบียนเป็นทนายความได้ ได้ทำให้วงการวิชาชีพทางกฎหมายหวังวิตกว่า บุคคลที่สำเร็จอนุปริญญ่าหรือปริญญ่าตรีทางกฎหมายยังขาดความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในวิชาชีพ หากปล่อยให้ เป็นทนายความได้โดยทันที เมื่อสำเร็จการศึกษาโดยไม่มีกระบวนการในการกลั่นกรองหรือทดสอบเสียก่อน การปฏิบัติหน้าที่อาจ จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณะชนผู้มาใช้บริการทางกฎหมาย ซึ่งจะมีผลกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนได้

² จิตติ ติงศภัทย์. หลักวิชาชีพนักกฎหมาย. พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529. หน้า 23-29.

ด้วยเจตนารมณ์ที่จะปกป้องคุ้มครองประชาชน และอำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้นกับประชาชนอย่างเต็มที่ พ.ร.บ. หนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 38 จึงได้กำหนดคุณสมบัติเอาไว้ว่า ในกรณีที่ผู้ยื่นขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็น หนายความ เป็นผู้ที่ไม่เคยเป็นหนายความหรือไม่เคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษา ศาลอาวาสศาลทหาร พนักงานอัยการ อัยการทหาร หรือหนายความตามกฎหมายว่า ด้วยธรรมนูญศาลทหารมาก่อน คณะกรรมการจะรับจดทะเบียนและออกใบอนุญาตให้ก็ ต่อเมื่อผู้ยื่นคำขอได้ผ่านการฝึกอบรมมรรยาทหนายความ หลักปฏิบัติเบื้องต้นในการ ว่าความ และการประกอบวิชาชีพทางกฎหมายแล้ว เว้นแต่ผู้ยื่นคำขอจะได้ผ่านการ ฝึกหัดงานในสำนักงานหนายความมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

การฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพหนายความจึงเป็นคุณสมบัติสำคัญที่สุดที่ผู้ ยื่นขอจดทะเบียนเป็นหนายความจะต้องปฏิบัติก่อน นอกเหนือจากจะมีคุณสมบัติสำเร็จ การศึกษาอนุปริญญาหรือปริญญาตรีทางกฎหมายแล้วจะต้องผ่านการฝึกอบรมมรรยาท หนายความ หลักปฏิบัติเบื้องต้นในการว่าความ และการประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย ตามมาตรา 38 แห่ง พ.ร.บ. หนายความ พ.ศ. 2538 ซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังกล่าว นอกจากจะมีเจตนารมณ์ เพื่อต้องการคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนที่ มีความจำเป็นต้องใช้บริการทางกฎหมายจากผู้ประกอบวิชาชีพหนายความดังกล่าวมา แล้ว การฝึกอบรมก่อนเข้าสู่วิชาชีพหนายความก็เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานการ ประกอบอาชีพหนายความให้สูงขึ้น

เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์แห่งกฎหมายสภาหนายความจึง ได้ออกข้อบังคับสภาหนายความว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าความ พ.ศ. 2529 ขึ้น ซึ่งผลของข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดให้จัดตั้งสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภา หนายความขึ้น³ เพื่อฝึกอบรมหลักปฏิบัติเบื้องต้น ในการว่าความ ฝึกอบรมมรรยาท หนายความ และการประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย และข้อบังคับดังกล่าวยังกำหนดให้ คณะกรรมการสภาหนายความแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการ

³ ข้อบังคับสภาหนายความว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าความ พ.ศ. 2529

อำนาจการสำนักฝึกอบรมแห่งสหภาพนายควม"⁴ ประกอบด้วยผู้อำนาจการสำนักฝึกอบรม ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งคณะกรรมการสหภาพนายควมแต่งตั้งรวมไม่เกิน 15 คน โดยให้นายก อุปนายก เลขาธิการสหภาพนายควมเป็นที่ปรึกษาโดยตำแหน่ง ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจกำหนดนโยบาย และแนวปฏิบัติในการบริหารกิจการสำนักฝึกอบรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสหภาพนายควมกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรการฝึกอบรมตลอดจนเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการศึกษาและฝึกอบรมให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง⁵

และในข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาว่าควมแบ่งเป็น 2 ภาค คือ 1. ภาคทฤษฎี ได้ให้สำนักฝึกอบรมกำหนดการอบรมภาคทฤษฎีโดยระยะเวลาให้ฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง ในเรื่องต่างๆ ได้แก่ มรรยาทและจรรยาธรรมของสหภาพนายควม วิธีดำเนินการระบวนพิจารณาตามกฎหมายวิธีพิจารณาควมแพ่ง วิธีดำเนินการระบวนพิจารณาตามกฎหมายวิธีพิจารณาควมอาญา วิธีดำเนินการระบวนพิจารณาตามกฎหมายอื่น และหลักการให้คำปรึกษากฎหมายสำหรับในภาคปฏิบัติได้กำหนดให้ฝึกอบรมภาคปฏิบัติเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน การฝึกอบรมภาคปฏิบัติกระทำได้โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฝึกหัดงานที่สำนักฝึกอบรมหรือสำนักงานสหภาพนายควมก็ได้ แต่ระยะเวลาฝึกหัดงานแห่งใดแห่งหนึ่งหรือทั้งสองแห่งรวมกันต้องไม่น้อยกว่า 6 เดือน⁶

⁴ ข้อบังคับสหภาพนายควมว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าควม พ.ศ. 2529

ข้อ 7

⁵ ข้อบังคับสหภาพนายควมว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าควม พ.ศ. 2529

ข้อ 10

⁶ ข้อบังคับสหภาพนายควมว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าควม พ.ศ. 2529

ข้อ 13

นอกจากจะกำหนดให้ผู้จบอนุปริญญาหรือปริญญาตรีทางกฎหมายได้รับการฝึกอบรม ซึ่งจัดโดยสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภานายความแล้ว บุคคลที่มีคุณสมบัติดังกล่าว เมื่อได้เข้าฝึกหัดงานในสำนักงานทนายความมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี⁷ ก็มีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นทนายความได้ เมื่อได้ผ่านการทดสอบ และสอบได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด

จะเห็นว่าร่างองค์กรซึ่งให้การฝึกอบรมตามข้อบังคับสภานายความว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าความ พ.ศ. 2529 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 (3) และมาตรา 38 และด้วยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษแห่งสภานายความ ตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 คณะกรรมการ สภานายความออกข้อบังคับว่าด้วยการฝึกอบรมวิชาว่าความไว้ ซึ่งข้อบังคับดังกล่าว ได้ให้สภานายความจัดตั้งสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความขึ้นเรียกว่า "สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภานายความ" เพื่อฝึกอบรมหลักปฏิบัติเบื้องต้นในการว่าความ ฝึกอบรมบรรยายทนายความ และการประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย และมีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการสภานายความเรียกว่า "คณะกรรมการอำนวยการสำนักฝึกอบรมแห่งสภานายความ" ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการ ซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่น ซึ่งคณะกรรมการสภานายความแต่งตั้งรวมไม่เกิน 15 คน โดยให้นายก อุปนายก เลขาธิการสภานายความ เป็นที่ปรึกษาโดยตำแหน่ง และคณะกรรมการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการสภานายความ ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งให้เข้ารับตำแหน่ง โดยคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ (1) กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการบริหารกิจการสำนักฝึกอบรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสภานายความ (2) กำหนดรายละเอียดของหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรม ตลอดจนเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการศึกษา และฝึกอบรมให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง (3) กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าลงทะเบียนที่จะพึงเรียกเก็บจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม แต่ต้องไม่เกินสามพันบาท (4) จัดทำงบประมาณการรายรับ-รายจ่าย และรายงานเกี่ยวกับ

⁷ พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 38

ฐานะทางการเงินของสำนักฝึกอบรม เสนอต่อคณะกรรมการสภาพนายความ เพื่อให้
 ความเห็นชอบ (5) จัดทำรายงานการฝึกอบรม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสภาพ
 นายความ (6) คัดเลือก แต่งตั้ง และสับเปลี่ยนผู้บรรยาย ผู้ทดสอบและผู้ควบคุม
 หรือผู้ให้การฝึกอบรม ตามที่เห็นสมควร (7) แต่งตั้งและถอดถอนที่ปรึกษา หรือคณะ
 ที่ปรึกษา ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งได้ตามที่เห็นสมควร (8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่
 จำเป็นและสมควร เพื่อให้กิจการของสำนักฝึกอบรมสำเร็จผลลงด้วยดี

ส่วนการบริหารกิจการของสำนักฝึกอบรม ตามนโยบายหรือมติของ
 คณะกรรมการฯ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้บริหาร และให้ผู้อำนวยการเป็นผู้กำหนดนัด และ
 เรียกประชุมคณะกรรมการได้ตามความจำเป็น และเหมาะสม ในการประชุม
 คณะกรรมการจะต้องมีกรรมการเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่ง จึงจะเป็น
 องค์ประชุม ให้ผู้อำนวยการหรือกรรมการที่ผู้อำนวยการมอบหมายทำหน้าที่เป็น
 ประธานที่ประชุม มติของที่ประชุมคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมากในกรณีที่คะแนน
 เสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียง
 ชัด

โครงสร้างการบริหารงานของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาพนายความ
 ดังกล่าว จะเห็นว่าคณะกรรมการผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรมแห่งสภาพนายความ
 ซึ่งมีอำนาจในการกำหนดหลักสูตรและวิธีการฝึกอบรม จะได้รับการแต่งตั้งจากคณะ
 กรรมการสภาพนายความ และดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการ สภาพ
 นายความ ซึ่งคณะกรรมการสภาพนายความมีวาระการดำรงตำแหน่งวาระละ 3 ปี
 คณะกรรมการผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรม จึงเป็นเพียงคณะกรรมการที่เข้ามา
 ดำรงตำแหน่งในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เท่านั้น และคณะกรรมการส่วนใหญ่ก็เป็น
 กรรมการที่ได้แต่งตั้งจากทนายความ และอาจารย์มหาวิทยาลัย ซึ่งกรรมการแต่ละ
 ท่านก็มีงานประจำที่ต้องรับผิดชอบมากมายอยู่แล้ว จึงไม่มีเวลาเพียงพอที่จะทุ่มเท
 กับการพัฒนาสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาพนายความ และกรรมการมี
 โอกาสทำหน้าที่ก็คงเมื่อผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาพนายความ
 เรียกประชุมเท่านั้น ส่วนการบริหารกิจการของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาพ
 นายความ ก็เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภาพ
 นายความ ซึ่งก็มีวาระดำรงตำแหน่งเท่ากับคณะกรรมการผู้อำนวยการ และปกติผู้

ผู้อำนวยการก็มีงานประจำที่จะต้องปฏิบัติอยู่แล้วเช่นกัน ผู้อำนวยการจึงไม่ได้ทำหน้าที่บริหารกิจการของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภานายความได้อย่างเต็มที่ และเต็มเวลา จึงไม่อาจมีเวลาเพียงพอที่จะพัฒนาสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภานายความให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จึงเห็นได้ว่าโครงสร้างของคณะกรรมการผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรมแห่งสภานายความ ควรจะมีคณะกรรมการประจำ มีนักบริหารอาชีพ มีเวลาเพียงพอที่จะบริหารกิจการของสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภานายความให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีเวลาเพียงพอที่จะทำการวิเคราะห์ วิจัย เก็บข้อมูลทางสถิติถึงการฝึกอบรมวิชาว่าความที่ผ่านมานานแต่ละรุ่นว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติหน้าที่ทนายความได้ดีเพียงใด เป็นไปตามจุดประสงค์การฝึกอบรมหรือไม่ และควรที่จะทำการวิเคราะห์และวิจัยถึงหลักสูตร รูปแบบและวิธีการฝึกอบรมที่ใช้ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันนี้เหมาะสม และสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งกฎหมายที่กำหนดให้บุคคลที่จะประกอบวิชาชีพทนายความจะต้องทำการฝึกอบรมก่อนหรือไม่

สำหรับหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าสภานายความได้จัดแบ่งหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาว่าความแบ่งออกเป็น 2 ภาค คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยภาคทฤษฎีให้สำนักฝึกอบรมกำหนดการอบรมภาคทฤษฎีโดยมีระยะเวลาให้ฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง ในเรื่องต่างๆ กล่าวคือ มรรยาทและจริยธรรมทนายความ วิธีดำเนินกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง วิธีดำเนินกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา วิธีดำเนินกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายอื่น และหลักการให้คำปรึกษากฎหมาย เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับหลักสูตรภาคทฤษฎีตามข้อบังคับสภานายความ สภานายความได้กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมเอาไว้อย่างกว้างๆ เท่านั้น และหลักสูตรภาคทฤษฎีที่กำหนดเอาไว้ในข้อบังคับ เช่น วิธีดำเนินกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และวิธีดำเนินกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ซ้ำซ้อนกับการศึกษาและบรรยายอยู่ในชั้นปริญญาตรีทางกฎหมาย และในสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา จึงมีปัญหาคือจะต้องวิเคราะห์ว่าเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม จำเป็นและตอบสนองต่อการประกอบวิชาชีพทนายความ โดยเฉพาะเพียงใด

โดยการปฏิบัติหน้าที่ของทนายความนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง นอกจากการซักถามพยานในศาลก็คือ การเขียนคำคู่ความ เช่น คำฟ้อง คำร้อง คำขอ คำแถลงในกรณีต่างๆ ในการฝึกอบรมในภาคทฤษฎีส่วนนี้จึงควรเน้นหนักหลักการในทางปฏิบัติในเรื่องการเรียงคำคู่ความ (a practical course on pleading) การฝึกอบรมให้สามารถเขียนความเห็นทางกฎหมาย (Legal Mind) ได้ เพราะเป็นที่ปรากฏว่าหลังจากที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ผ่านการฝึกอบรมภาคทฤษฎีแล้ว เข้ารับการฝึกอบรมภาคปฏิบัติในสำนักงานทนายความ ยังไม่สามารถเขียนคำคู่ความ และทำความเห็นทางกฎหมายได้ ทำให้การฝึกอบรมไม่ได้ผลเต็มที่ เพราะการเขียนคำคู่ความ เป็นอาวุธที่สำคัญยิ่งของการปฏิบัติหน้าที่ทนายความ และนอกจากนี้เนื่องจากวิชาชีพทนายความเป็นวิชาชีพที่ต้องรับผิดชอบต่อเกียรติยศ ชื่อเสียง เสรีภาพ ชีวิตและทรัพย์สินของตัวความบุคคลผู้ประกอบวิชาชีพนี้ ควรได้รับการปลูกฝังจริยธรรมแห่งวิชาชีพ โดยให้ได้ทนายความที่มีความรู้ความสามารถ และถึงพร้อมด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพ มีความภาคภูมิใจ จึงควรเน้นหนักการฝึกอบรมวิชาว่าด้วยจริยธรรมทนายความ และมรรยาททนายความให้เพียงพอต่อการที่จะออกไปเผชิญกับสิ่งที่ยุ่งวุ่นวายให้ระงับความผิดต่อการประกอบวิชาชีพในอนาคต แต่ปรากฏว่าตามหลักสูตรที่สำนักฝึกอบรมได้กำหนดให้บรรยายวิชาว่าด้วยมรรยาททนายความเพียงรุ่นละ 2-3 ครั้งเท่านั้น จากจำนวนระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมภาคทฤษฎีเป็นจำนวน 90 ชั่วโมง

นอกจากนี้การฝึกอบรมภาคทฤษฎี ซึ่งใช้เวลาฝึกอบรมเพียง 90 ชั่วโมงนั้น เห็นว่ายังไม่ค่อยพอ ไม่เพียงพอที่จะฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ ควรจะใช้เวลาในการฝึกอบรมเฉพาะภาคทฤษฎีไม่น้อยกว่า 6 เดือน เพื่อเป็นการป้อนเพาะทนายความรุ่นใหม่ให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้าสู่วิชาชีพอย่างแท้จริง และให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะหากใช้เวลาเพียง 90 ชั่วโมง คงไม่เพียงพอต่อการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของทนายความในด้านต่างๆ อย่างครบถ้วน และนอกจากนี้ในการฝึกอบรมในภาคทฤษฎีดังกล่าวควรจะมีการตรวจเช็คเวลาเข้ารับการฝึกอบรมอย่างเคร่งครัด เพราะในปัจจุบันนี้การฝึกอบรมภาคทฤษฎีของผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่ได้มีการเช็คชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม

การไม่กำหนดให้ เช็ชชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ไม่ได้รับ การฝึกอบรมให้ครบถ้วนตามหลักสูตรที่สำนักฝึกอบรมกำหนด

ส่วนการอบรมปฏิบัติภาคปฏิบัตินั้น ซึ่งหลังจากผ่านการฝึกอบรมภาคทฤษฎี และสอบผ่านการทดสอบของสำนักฝึกอบรมแล้ว สภานายความจะส่งผู้เข้ารับการฝึก อบรมไปฝึกอบรมภาคปฏิบัติในสำนักงานทนายความต่างๆ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน ซึ่งระยะเวลา 6 เดือน ที่กำหนดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องฝึกภาคปฏิบัติ ในสำนักงานทนายความนั้น สภานายความโดยสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสภา ทนายความซึ่งมีหน้าที่ในการให้การฝึกอบรมโดยตรงก็ไม่ได้กำหนดหลักสูตรการฝึก อบรมภาคปฏิบัติที่จะให้สำนักงานทนายความที่รับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้การฝึก อบรมในภาคปฏิบัติอย่างไร ทำให้การฝึกอบรมในสำนักงานทนายความไม่เป็นไปตาม มาตรฐานและแนวปฏิบัติอันเดียวกัน และไม่มีหลัก เกณฑ์มาตรฐานของสำนักงาน ทนายความที่รับผู้เข้ารับการฝึกอบรมภาคปฏิบัติว่าควรจะมีรายละเอียด คุณสมบัติของ สำนักงานทนายความ ผู้ให้การฝึกอบรม และปริมาณของคดีที่จะใช้ในการเรียนรู้ใน การฝึกอบรมเป็นจำนวนเท่าไร และสำนักงานทนายความหนึ่งๆ ควรจะรับผู้เข้ารับ การฝึกอบรมเข้าทำการฝึกอบรมกี่คน และทนายความผู้ให้การฝึกอบรมจะต้องรับ ผิดชอบในการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมกี่คน จึงจะได้มาตรฐานและเป็นไปตาม มาตรฐานแห่งการฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความ และนอกจากนี้สภา ทนายความยังไม่ได้กำหนดมาตรการในการควบคุมและตรวจสอบว่าผู้เข้ารับการฝึก อบรมได้เข้ารับการฝึกอบรมจริงหรือไม่ และระยะเวลาเข้ารับการฝึกอบรมเป็น จำนวนเท่าไร เพียงพอต่อการฝึกอบรมภาคปฏิบัติหรือไม่ หรือเป็นเพียงการฝากชื่อ ในสำนักงานทนายความเท่านั้น แต่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมในภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง

ซึ่งการฝึกอบรมภาคปฏิบัตินั้น นับว่าเป็นภาคสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการนำ ความรู้และประสบการณ์ไปใช้ เพื่อประกอบวิชาชีพทนายความในอนาคต สำนักฝึก อบรมควรที่จะกำหนดหลักสูตรสำหรับให้สำนักงานทนายความใช้ในการฝึกอบรมผู้เข้า รับการฝึกอบรม และหลักสูตรที่กำหนดขึ้นนั้น ควรจะมีเนื้อหาที่ครอบคลุมถึงการออกไป ปฏิบัติหน้าที่ทนายความในอนาคต เช่น การฝึกหัดว่าความ โดยให้ผู้เข้ารับการฝึก อบรมมีโอกาสเตรียมคดี เข้าใจขั้นตอนต่างๆ ของการดำเนินคดีโดยครบถ้วนถูกต้อง การฝึกอบรม การร่าง เอกสารและคำคู่ความต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและชำนาญ การ

ดูการดำเนินการระบบพิจารณาในศาล การอบรมจรรยาแห่งวิชาชีพ ส่วนนายความ ผู้ให้การฝึกอบรมควรเป็นนายความที่ประกอบวิชาชีพนายความโดยต่อเนื่องมาไม่น้อยกว่า 5 ปี เพื่อที่จะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับการถ่ายทอดวิธีปฏิบัติ และการประกอบวิชาชีพและควรจะมีชื่อเข้ารับการฝึกอบรมและจะต้องมีระยะเวลาในการฝึกอบรมภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่า 85 เปอร์เซ็นต์ของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม จึงจะมีสิทธิ์เข้าทดสอบการฝึกอบรมภาคปฏิบัติ และเมื่อผ่านการฝึกอบรมภาคปฏิบัติและผ่านการทดสอบแล้วควรจะเป็นนายฝึกหัด เพื่อติดตามนายความอาวุโสไปว่าความในศาลต่างๆ ก่อนเป็นเวลา 1 ปี จึงควรจะมีสิทธิ์ว่าความโดยลำพังตนเอง

สำหรับการฝึกอบรมในสำนักงานนายความเป็นเวลา 1 ปี ในกรณีที่ผู้ขอจดทะเบียนเป็นนายความไม่มีความประสงค์จะเข้ารับการฝึกอบรมตามที่สภานายความจัดฝึกอบรมให้ซึ่งในส่วนนี้ สภานายความซึ่งมีอำนาจในการออกข้อบังคับควบคุมการฝึกหัดงานในสำนักงานนายความ ก็ไม่ได้กำหนดหลักสูตรระยะเวลา และวิธีการฝึกอบรมเอาไว้ว่า 1 ปี ในสำนักงานนายความจะต้องให้การฝึกอบรมอะไรบ้างแก่ผู้เข้าฝึกหัดงานในสำนักงานนายความ ทำให้การฝึกอบรมในสำนักงานนายความไม่ได้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน เพราะแต่ละสำนักงานก็จะให้การฝึกอบรมไปตามแนวทางที่ตนเองถนัด และสภานายความก็ไม่สามารถเข้าไปแทรกแซงหรือควบคุมได้

แม้จะปรากฏแก่สังคมโดยทั่วไปว่าภายหลังจากที่กำหนดให้ผู้จะขอจดทะเบียนเป็นนายความจะต้องผ่านการฝึกอบรมเสียก่อน ตามพ.ร.บ. นายความ พ.ศ. 2528 มาตรฐานการประกอบวิชาชีพนายความในปัจจุบันได้มีแนวโน้มดีขึ้นในสายตาของสาธารณะชนและวงการวิชาชีพกฎหมายอื่น แต่ก็ยังปรากฏว่าบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพนายความ เมื่อสำเร็จการฝึกอบรมแล้วมาขอจดทะเบียนเป็นนายความ และได้รับใบอนุญาตเป็นนายความก็ยังปรากฏว่าประกอบวิชาชีพนายความไม่ได้ เพราะในขณะที่ฝึกอบรมนั้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมยังไม่ได้ใบอนุญาตให้ เป็นนายความจึงยังไม่มีสิทธิตามกฎหมายจะเข้าว่าความหรือดำเนินการระบบพิจารณาแทนคู่ความในศาล เพราะต้องห้ามตาม พ.ร.บ. นายความ 2528 การฝึกอบรมภาคปฏิบัติในสำนักงานนายความก็มีโอกาสเพียงตามนายความ ผู้ให้การฝึกอบรมไปดูการดำเนินการระบบพิจารณา และการว่าความในศาลเท่านั้น ผู้

เข้ารับการศึกษาอบรมจึงเป็นเพียงผู้มีสิทธิแต่ไม่มีสิทธิในการทดลองปฏิบัติหน้าที่ทนายความ ในขณะที่ทำการฝึกอบรม การฝึกอบรมภาคปฏิบัติจึงเปรียบเสมือนการสอนทฤษฎีว่ายนํ้า บนบก หรือสอนขับรถในห้องเรียน เมื่อเวลาลงนํ้าจริงๆ หรือขึ้นขับขีรถยนต์ ไม่อาจว่ายนํ้า และขับขีรถยนต์ได้ การฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทย จึงควรดำเนินการไปอย่างเข้มงวด และควรแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เมื่อผู้เข้ารับการศึกษาอบรมผ่านการทดสอบภาคปฏิบัติแล้ว เมื่อต้องการประกอบวิชาชีพทนายความจะต้องเป็นทนายฝึกหัดอีก 1 ปี เพื่อติดตามทนายความอาวุโสไปปฏิบัติหน้าที่ในศาล เมื่อครบกำหนด 1 ปี แล้วจึงจะมีสิทธิว่าความโดยลำพังตนเอง

ทนายความเป็นวิชาชีพในกระบวนการยุติธรรมที่จะต้องทำงานร่วมกับอัยการ และผู้พิพากษา แต่การฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความยังมีมาตรฐานที่แตกต่างและต่ำกว่าการฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในสาขาของพนักงานอัยการและผู้พิพากษายู่มาก ไม่ว่าจะเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้สมัครเข้ารับการศึกษาอบรมจบอนุปริญญาทางกฎหมายก็สามารถเข้ารับการศึกษาอบรมได้ และระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมทางด้านภาคทฤษฎีก็ใช้เวลาเพียง 90 ชั่วโมง แม้ในการฝึกอบรมในรุ่นที่ 10 จะเพิ่มชั่วโมงการฝึกอบรมเป็น 168 ชั่วโมง เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาอบรมอัยการผู้ช่วยและผู้ช่วยผู้พิพากษาแล้ว ชั่วโมงการฝึกอบรมที่เพิ่มขึ้นก็ยังน้อยกว่าอยู่ดี ส่วนการฝึกอบรมในภาคปฏิบัติถึงแม้ว่าจะกำหนดให้ฝึกอบรม 6 เดือนก็ตาม แต่ก็ยังไม่มีมาตรฐานเพียงพอตามรายละเอียดที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และการฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมก็ไม่ได้ทดลองการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง และ เมื่อผ่านการฝึกอบรมและได้รับใบอนุญาตให้เป็นทนายความแล้วก็ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของทนายความได้ ซึ่งต่างจากการฝึกอบรมการประกอบวิชาชีพกฎหมายในสาขาพนักงานอัยการ และผู้พิพากษานั้น ผู้มีคุณสมบัติสอบคัดเลือกในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย และผู้ช่วยผู้พิพากษา นอกจากจะสำเร็จปริญญาตรีในทางกฎหมายแล้ว ยังต้องสอบไล่ได้เนติบัณฑิตด้วย เพราะเมื่อสอบคัดเลือกได้แล้วก็จะมีการเข้ารับการศึกษาอบรมในภาควิชากฎหมายและภาควิทยาการอย่างจริงจัง มีการเช็คเวลาเข้ารับการศึกษาอบรม มีการเก็บตัวผู้เข้ารับการศึกษาอบรม การเข้าฟังการบรรยายจากวิทยากร การสัมมนา และมีกิจกรรมร่วมกันอื่นๆ อีกมากมาย และนอกจากนี้การฝึกอบรมในภาคปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นอัยการผู้ช่วย หรือผู้ช่วยผู้พิพากษา

ก็ได้ทดลองเรียนรู้การปฏิบัติหน้าที่จริง โดยอัยการผู้ช่วยได้มีโอกาสฝึกฝนในการร่างฟ้องและการว่าความในศาล ส่วนผู้ช่วยผู้พิพากษาก็ได้ออกนั่งบันทึกคำให้การพยาน การพิจารณาคดี และการร่างคำพิพากษา และเมื่อผ่านการฝึกอบรมแล้ว ก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทย ควรจะศึกษาและดูแบบอย่างการฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น เพราะในประเทศอังกฤษบุคคลที่ประสงค์จะประกอบวิชาชีพทนายความ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีในทางกฎหมายแล้วต้องไปสมัครเข้าเป็นสมาชิกในสำนักกฎหมายหนึ่งสำนักใดใน 4 สำนัก พร้อมกันนั้นก็สมัครเข้าเป็นนักศึกษาของโรงเรียนกฎหมายแห่งสภาการศึกษากฎหมาย (Inns of Court School of Law) เพื่อทำการศึกษากฎหมายในภาคปฏิบัติ (Vocational Stage) อันเป็นการศึกษาขั้นสุดท้ายก่อนได้รับเรียกเป็นเนติบัณฑิต เมื่อจบการศึกษาแล้วยังจะต้องฝึกงานเป็นทนายฝึกหัด (pupillage) อีกเป็นเวลา 1 ปี จึงจะมีสิทธิว่าความในศาลได้ตามลำพังตนเอง รวมระยะเวลาศึกษากฎหมายก่อนที่จะประกอบวิชาชีพทนายความได้ต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 6 ปี

ในประเทศสหรัฐอเมริกาบุคคลที่จะประกอบวิชาชีพทนายความได้ จะต้องสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีทางสังคมศาสตร์สาขาใดสาขาหนึ่งก่อน ซึ่งใช้เวลาศึกษา 4 ปี แล้วจึงจะเข้าศึกษากฎหมายได้ ซึ่งจะใช้เวลาศึกษาในโรงเรียนกฎหมายอีกเป็นเวลา 3 ปี รวมระยะเวลา 7 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนกฎหมายแล้ว เมื่อประสงค์จะประกอบวิชาชีพทนายความ จะต้องสอบผ่านเนติบัณฑิตประจำรัฐที่ตนประสงค์จะประกอบวิชาชีพก่อน

ในประเทศฝรั่งเศส หลังจากสำเร็จปริญญาตรีในทางกฎหมายซึ่งใช้เวลา 4 ปีแล้ว เมื่อประสงค์ที่จะประกอบวิชาชีพทนายความ จะต้องผ่านการทดสอบความรู้ อีกครั้งหนึ่ง ถ้าสอบได้จึงขอจดทะเบียนต่อเนติบัณฑิตยสภาท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่ง และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจึงจะเริ่มฝึกงานใช้เวลา 3 ปี ในช่วงเวลา 3 ปี ไม่สามารถว่าความหรือรับคดีเอง ต้องอยู่ในกำกับของทนายความอาวุโส ซึ่งก่อนที่จะว่าความได้โดยลำพังตนเองต้องใช้เวลารวมไม่น้อยกว่า 7 ปี

สำหรับประเทศญี่ปุ่น เมื่อสำเร็จการศึกษาในทางกฎหมายหลักสูตร 4 ปี แล้ว เมื่อประสงค์จะประกอบวิชาชีพทางกฎหมายไม่ว่าจะเป็นอัยการ ผู้พิพากษา หรือทนายความ ต้องสอบเนติบัณฑิตให้ได้เสียก่อน ซึ่งใช้เวลาสอบประมาณ 6 เดือน เมื่อสอบได้แล้วต้องเข้าศึกษาที่สถาบันวิจัยและฝึกอบรมกฎหมายเป็นเวลา 2 ปี และศึกษาอบรมครบ 2 ปีแล้ว จึงจะประกอบวิชาชีพทนายความได้ ซึ่งใช้เวลาศึกษาอบรมกฎหมายก่อนที่จะเข้าสู่วิชาชีพรวม 7 ปี

จะเห็นได้ว่าการฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส และประเทศญี่ปุ่น และการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพทนายความมีกระบวนการที่ซับซ้อน และมีการศึกษาและฝึกอบรมที่เข้มข้นกว่าที่จัดการฝึกอบรมอยู่ในประเทศไทยในปัจจุบัน และทำให้ทนายความของประเทศดังกล่าวได้รับการยอมรับจากสังคมอย่างกว้างขวางว่าเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ น่าศรัทธา และเชื่อถือ จึงเห็นควรรูปแบบอย่างของประเทศดังกล่าวมาปรับใช้กับประเทศไทย เพื่อให้การฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้จะศึกษาถึงประวัติความเป็นมาตลอดทั้งบทบาท และหน้าที่ของทนายความที่มีต่อสังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

การฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทยว่า บุคคลที่จะประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทยได้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีการศึกษาและฝึกอบรมอย่างไร

ศึกษาถึงการฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในสาขาของพนักงานอัยการ ผู้พิพากษา เพราะการประกอบวิชาชีพทางกฎหมายของทนายความจะต้องเกี่ยวข้องกับและปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานอัยการและผู้พิพากษาในการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชน เพื่อเป็นการหาหลักเกณฑ์มาตรฐาน และแนวทางของการฝึกอบรม ตลอดทั้งหลักสูตร วิธีการฝึกอบรม และการทดสอบการฝึกอบรม เพื่อประโยชน์ในการฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความ

นอกจากนี้ จะศึกษาถึงการฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความใน ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น เพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงหลัก สุตรว ฎีกาการฝึกอบรม และการทดสอบ การฝึกอบรมของประเทศดังกล่าวเพื่อนำมา ปรับใช้กับการฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อทราบถึงประวัติและวิวัฒนาการในการประกอบวิชาชีพทนายความ และบทบาทของทนายความที่มีต่อสังคม
2. เพื่อทราบถึงการจัดองค์กรที่ทำให้การฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพ ทนายความ
3. เพื่อทำการศึกษาวิเคราะห์แนวความคิด ทฤษฎีหลักกฎหมาย และวิธี การ มาตรฐานในการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความ ตาม พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ. 2528 และกฎหมายข้อบังคับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อทราบถึงปัญหาในทางกฎหมาย และปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความตาม พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ. 2528
5. ศึกษาหาแนวทางและเกณฑ์มาตรฐานที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการฝึกอบรม หลักสูตร การทดสอบ และวิธีการฝึกอบรม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการฝึ กอบรม เพื่อประกอบวิชาชีพทนายความต่อไป

สมมติฐาน

ทนายความเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย ที่มีความสำคัญในกระบวนการ ยุติธรรม มีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และผลประโยชน์ของประชาชน การประกอบวิชาชีพทนายความจะต้องมีการฝึกอบรมเป็นพิเศษก่อน เพื่อเป็นการกลั่น กรองให้ได้ทนายความที่มีคุณธรรม จริยธรรมแห่งวิชาชีพ และความรู้ ความสามารถ ที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ตามภารกิจ การฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความจะต้อง เป็นไปตามมาตรฐานที่สามารถคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพและผลประโยชน์ของประชาชน

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาโดยการวิจัยทางนิติศาสตร์ ศึกษาหลักสูตรการฝึกอบรมระยะเวลาในการที่ใช้ฝึกอบรม วิธีการฝึกอบรม และการทดสอบการฝึกอบรมทั้งของไทย และต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการวิชาชีพทางกฎหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิทยานิพนธ์ อาทิ ผู้พิพากษา อัยการ ทนายความ เพื่อนำความเห็นของท่านมาเป็นแนวทางในการค้นคว้าวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของการประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของทนายความที่มีต่อสังคมในด้านต่างๆ
3. ทราบถึงองค์กรที่ให้การฝึกอบรม หลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม และการทดสอบการฝึกอบรม
4. เพื่อหาแนวทางและมาตรฐานในการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศไทย
5. เพื่อเป็นประโยชน์แก่องค์กรสถาบันการศึกษา สถาบันวิชาชีพและนักกฎหมายที่สนใจในระบบ วิธีการ และบทบาทที่มีในการอบรมศึกษากฎหมาย เพื่อประกอบวิชาชีพทนายความและทางกฎหมายสาขาอื่น